

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

DE HANDLEIDING VOOR HET HOUDEN VAN HUISDIEREN

Serie vogels

Lachduif

Streptopelia roseogrisea domestica

De lachduif is een geliefde duivensoort met een aparte, op lachen lijkende roep. Lachduiven zijn in het algemeen vriendelijke en rustige vogels die ook geschikt zijn voor beginnende vogelhouders. Het zijn vrij sterke dieren die met een goede verzorging vrij oud kunnen worden. Houd ze niet in hun eentje maar huisvest deze vogels in een mooie volière als paartje.

Kies het juiste dier voor uw situatie: lees vóór het kopen eerst of de lachduif het huisdier is dat u zoekt.

Algemeen

Lachduifjes zijn kleine, oorspronkelijk bruingrijze duiven. Ze laten doorgaans het bekende 'koekerroee!' horen, afgewisseld met een 'hihihi!', waaraan ze hun naam te danken hebben. De lachduif werd door de zeelieden van de VOC in Europa geïntroduceerd en werd eeuwenlang gehouden voor de gezelligheid en uit bijgeloof. Duiven zouden namelijk beschermen tegen ongeluk en ziekten. Lachduiven kunnen wel dertig jaar oud worden.

Verschillende varianten

De lachduif is een gedomesticeerde vogel die al eeuwenlang door mensen wordt gekweekt, en er zijn dan ook verschillende varianten van te vinden. Heel bekend en geliefd is de witte vorm. Er zijn ook bonte, kaneelkleurige en isabelduiven, en ook bestaan er lachduiven met gekrulde of extreem zijdeachtige veren.

De lachende roep onderscheidt de lachduif van de hier sinds 1949 broedende Turkse tortel (*Streptopelia decaocto*), waar hij qua uiterlijk sterk op lijkt. De laatste is echter een wilde vogel. Ook de oorspronkelijke Tortelduif (*Streptopelia turtur*), nu 'Zomertortel' genoemd, is een echte wilde vogel die hier alleen als zomergast te vinden is. Beide laatste soorten vallen onder de Flora en Faunawet, waardoor er speciale eisen gesteld worden aan handel, vervoer en het houden van deze dieren. De zomertortel valt bovendien onder de CITES wetgeving.

Van nature

De lachduif is de gedomesticeerde vorm van de Noord-Afrikaanse tortelduif, *Streptopelia roseogrisea*. Deze soort komt voor ten noorden en zuiden van de Sahara, in een brede strook vanaf Senegal en Mauritanië naar het oosten toe tot aan de kust van de Rode Zee in Sudan en Ethiopië. Hij bewoont daar open, droge gebieden met doornstruiken en acacia's, in de buurt van water. Maar hij komt ook voor in open cultuurlandschap, tuinen en parken. In het wild vormen de duiven koppels die een eigen territorium bezetten, waarin ze geen andere duiven dulden.

Huisvesting

Vooraf in de broedtijd is het typische territoriale gedrag van lachduiven sterk aanwezig. Daarom kunt u de dieren het beste paarsgewijs huisvesten. Als u een flinke volière heeft kunnen ook meerdere paren worden gehouden. Lachduiven zijn verdraagzaam tegenover andere vogels, maar kunnen zich dominant gedragen tegenover andere duiven, zoals bijvoorbeeld het diamantduifje. Buiten het broedseizoen kunnen twee duivinetjes ook goed bij elkaar gehouden worden.

Heeft u de duiven in een buitenvolière, zorg er dan voor dat het nachthok vrij is van wind, regen en tocht. Ze kunnen dan ook in de winter buiten blijven. Lachduiven houden van zon, maar zorg ook voor schaduwplekken voor als het te warm wordt. Voor een paartje moet het hok minimaal 90 x 50 x 50 centimeter groot zijn. Groter is uiteraard beter, zorg er dan voor dat de volière langer is dan hoog zodat de duiven kunnen vliegen. De vloer mag geen kieren hebben waar vuil tussen kan komen.

U kunt lachduiven niet zoals postduiven vrij laten uitvliegen, ze zullen verdwalen of gevangen worden door roofdieren.

Lachduiven kunt u in theorie ook binnenshuis houden, maar dit is niet aan te raden. Omdat duiven veel stof veroorzaken kan dit namelijk slecht zijn voor uw eigen gezondheid.

Kiest u er toch voor de dieren binnen te huisvesten, neem dan een kooi met een dichte achterwand zodat de duiven beschutting en veiligheid hebben. Zorg voor minimaal twee zitstokken, schelpenzand op de bodem en wat nestmateriaal. Lachduifjes zijn namelijk erg goede broeders, de vruchtbaarheid van duiven is spreekwoordelijk. Ze zullen hoe dan ook gaan leggen, al is het op de kale vloer.

Lachduiven nemen graag een zandbad, zet een lage brede schaal met schoon zand op de vloer van de volière.

Verzorgen en hanteren

Lachduiven zijn rustige, vriendelijke vogels die gemakkelijk te hanteren zijn. Een duif kunt u het beste oppakken door één hand rond het achterlijf te plaatsen, terwijl de kop van de duif naar u toe is. Uw duim rust nu op de onderrug en de vleugelveren, de pootjes houdt u tussen uw wijs- en middelvinger. Ringvinger en pink geven de buik steun. Met uw andere hand kunt u de borst extra ondersteunen of handelingen uitvoeren zoals de bek openen ter inspectie of de duif betasten. U kunt de conditie van de duif controleren door te voelen naar de vulling van de borstspieren. Het borstbeen mag niet scherp uitsteken, dit is een teken van vermagering. U kunt de nagels bekijken en indien nodig knippen. Wees voorzichtig met de veren, ze kunnen snel beschadigen.

Maak regelmatig het hok schoon en krab ontlasting weg van vloeren en zitstokken. Tijdens het schoonmaken van het hok is het raadzaam om een mondmasker te dragen. Het water moet dagelijks ververs worden en ook de voer- en drinkbakken moeten dagelijks goed worden schoongemaakt.

Voeding

U kunt uw lachduif kant en klaar tortelduivenvoer geven. Hierin zit bijna alles wat de duiven nodig hebben. Het is verstandig om dit aan te vullen met eivoer (ca. 10% van het totale dagmenu), groenvoer en bessen, zoals rode bes of vlierbes. Geef niet meer voer dan een duif per dag op kan eten, zodat hij alle voedingsstoffen binnenkrijgt.

Pas de voeding van uw duiven aan voordat het broedseizoen begint. De dieren hebben in die periode behoefte aan extra eiwit. Voer daarom bij met algemeen eivoer of duivenkorrels. Voor een goede spijsvertering heeft de lachduif maagkiezels nodig om de zaden te kunnen fijnmalen. Grit met gemalen schelpen erin is goed voor de kalkbehoefte van de duiven, vooral als ze eieren gaan leggen. U kunt het beste volièregrit en volièrekiezel kopen in plaats van duivengrit en -kiezel, omdat dit laatste voor de lachduif te groot is.

Natuurlijk heeft de duif elke dag schoon drinkwater nodig. Om vervuiling te voorkomen kunt u het beste kiezen voor een drinkfles.

Voortplanting

Het verschil tussen het mannetje (de doffer) en het vrouwtje (de duivin) is bij de lachduif moeilijk te zien. U kunt hiervoor het beste naar het gedrag van de dieren kijken, want in de broedtijd zullen de doffers baltsen, waarbij ze buigende bewegingen maken.

Als de duiven zich willen gaan voortplanten, zoeken zij een geschikte plek voor het nest. Geef de dieren hiervoor een bakje van twintig bij twintig centimeter met een opstaande rand van ongeveer zeven centimeter of een duivenmand.

De lachduif legt twee eieren die door zowel doffer als duivin bebroed worden. Na veertien dagen komen de eieren uit. De jongen worden in eerste instantie door beide ouders gevoerd met kropmelk. Na ongeveer vijftien dagen verlaten de jongen het nest. Ze hebben dan al veren maar kunnen nog niet voor zichzelf zorgen. De ouders, met name de doffer, zorgen nog enige tijd voor de jongen. Als ze zelfstandig kunnen eten kunt u de jongen het beste bij de ouders weghalen. Meestal heeft het ouderpaar dan al weer een volgend nest.

Ziekten en aandoeningen

Lachduiven zijn over het algemeen sterke dieren die niet snel ziek worden. Toch is het van belang dat u goed weet hoe een gezonde duif zich gedraagt, om een zieke duif te kunnen herkennen. Redenen om hulp in te roepen van een dierenarts zijn: veel slapen en bol zitten, veel eten en toch vermageren, niet eten, benauwdheid, dunne en/of groenachtige ontlasting, niezen of natte ogen.

Een veel voorkomende uitwendige parasiet is de veerluis, die u kunt waarnemen door de gespreide vleugel tegen het licht te houden. Ook schachtmijt en bloedmijt komen voor, en incidenteel schurftmijt. Daarnaast kunnen lachduiven last hebben van inwendige parasieten zoals spoelwormen en coccidiën.

Coccidiose is een darminfectie en kan grotendeels voorkomen worden door de bodem van het hok of de volière schoon en droog te houden. Door middel van ontlastingsonderzoek kan een diagnose gesteld worden, zodat de juiste middelen kunnen worden aangewend om de infectie te bestrijden.

Duiven die meedoen aan tentoonstellingen of op open markten verkocht worden moeten gevaccineerd worden tegen paramyxovirus. Dit is een jaarlijks terugkerende enting. Paramyxovirus is een virusziekte waarbij de dieren waterige diarree en hersenverschijnselen krijgen en uiteindelijk kunnen sterven.

U kunt duiven ook laten enten tegen paratyfus, een infectie met *Salmonella*.

Verder komt bij duiven onder andere trichomoniasis ('het geel') voor, te herkennen aan een geel, kaasachtig beslag in de bek.

Ook kunnen duiven pokken krijgen. Deze virusinfectie wordt overgedragen via stekende insecten. Insectenbestrijding kan bijdragen aan het voorkomen van deze ziekte. Ook bestaat er een inenting tegen pokken.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van dit huisdier is geen speciale ervaring nodig.

Aanschaf en kosten

Lachduiven kunt u kopen bij kwekers en soms bij dierenspecialisten. Er is een speciaalclub van de KLN (Kleindier Liefhebbers Nederland) voor deze vogels, de Nederlandse DFKP-club. Zij hebben een lijst van kwekers bij u in de buurt en zullen u graag adviseren. Een gezonde duif is alert, zijn ogen, snavel, poten en cloaca zijn schoon en zijn verenkleed is mooi aangesloten.

De beste tijd om een volwassen lachduif aan te schaffen is buiten de ruiperiode (oktober/november) om, omdat de vogels tijdens de rui kwetsbaarder zijn en u het verenkleed niet goed kunt beoordelen. Jonge lachduiven kunnen worden aangeschaft wanneer ze zelfstandig zijn (afhankelijk van de periode dat ze zijn geboren, kan dit het gehele jaar door).

De aanschafprijs voor een lachduif hangt af van de kleurslag en de tentoonstellingskwaliteit van de vogel en loopt van ongeveer € 7,50 tot een veelvoud daarvan voor een goede tentoonstellingsduif. Goed gesorteerde dierenspecialzaken verkopen tortelduivenvoer van goede kwaliteit en ook grit moet aangeschaft worden. De kosten voor bodembedekking zijn gering. Verder zijn er uiteraard aanschafkosten voor een kooi of volièrre. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als uw dier onverhoopt ziek wordt.

Bij het LICG kunt u terecht voor onafhankelijke en betrouwbare informatie over het 'houden van huisdieren'. Door het bieden van deze informatie en het organiseren van campagnes levert het LICG een bijdrage aan verbetering van de gezondheid en het welzijn van huisdieren in Nederland.

Versie: november 2012

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl